

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022

Valtuusto 12.06.2023 § 17

Kuntalaki 121 § Tarkastuslautakunta:

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioiksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioiksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta:

Tarkastuslautakunta 34 § / 1.6.2023

``Puheenjohtajan esitys:

Tarkastuslautakunta allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja esittää valtuustolle, että:

- Valtuusto merkitsee arviointikertomuksen tietoonsa saatetuksi
- Valtuusto pyytää elokuun 2023 loppuun mennessä selvityksen kunnanhallitukselta ja muilta toimijoilta tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämiin huomioihin

Päätös: Päätettiin esityksen mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2022 jaetaan esityslistan mukana.

Päätös

Merkitään, että tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Ulla Ilvesluoto esitteli arviointikertomuksen valtuustolle.

Valtuutettu Ulla Ilvesluoto Anitta Jaakolan kannattamana esitti, että valtuuston pyytää lokakuun 2023 loppuun mennessä selvityksen kunnanhallitukselta ja muilta toimijoilta tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esittämiin huomioihin.

Ulla Ilvesluodon esitys hyväksyttiin.

Valtuusto päätti yksimielisesti merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja lähettää sen kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten.

Merkitään, että Johanna Koivunen saapui kokoukseen klo 16:21 ja Juha-Matti Säaskilahti klo 16:24.

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 148

Päätösehdotus

Kunnanhallitus pyytää hallintokuntia ja konsernin tytäryhtiöitä käymään lävitse arviointikertomuksessa esille nostetut havainnot ja ilmoittamaan kunnanhallitukselle 31.10.2023 mennessä toimenpiteet, joihin hallintokunnat ja tytäryhtiöt ryhtyvät oman hallinnonalansa ja tytäryhtiöiden osalta.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Kunnanhallitus 16.10.2023 § 191
741/02.02.02/2022

Hallintokunnat ja tytäryhtiöt ovat käsitelleet tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen ja antaneet kunnanhallitukselle selvitykset toimenpiteistä, joihin hallintokunta tai tytäryhtiö ryhtyy oman hallinnonalansa osalta.

Hyvinvointilautakunta/sivistystoimi 14.9.2023 § 241
Varhaiskasvatuksessa talousarvion ja toteuman välillä on edelleen merkittävä poikkeama. Varhaiskasvatuksessa talousarvio ylittyi

101 307 eurolla. Talousarviossa päivähoitopaikkaa tarvitsevien lukumäärä on arvioitu olevan 139 lasta, toteuma on ollut 151. Talousarviossa työvoiman tarpeeksi on arvioitu 28 htv, toteuma oli 35 htv.

Varhaiskasvatuksen opettajien ja hoitajien määräaikaista työsuhdetta on vakinaistettu. Uusi päiväkotit tuonee helpotusta varhaiskasvatuksen tilahaasteisiin.

Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota toistuvaan varhaiskasvatuksen aliresurssointiin niin henkilöstön kuin talouden suhteen. Resurssivaje on vakava ja toistuu vuosittain. Millä tavoin kunta aikoo varmistaa varhaiskasvatuksen riittävän talouden ja henkilöstön resurssit?

Koulu ja monitoimikeskus Kerkkä valmistui. Koulukeskuksen pihan saneeraus myös valmistui.

Uuden yläkoulu-lukion 8,9 milj. euron investointi hyväksyttiin.

Uuden päiväkodin suunnittelu eteni rakentamisvaiheeseen.

Sivistystoimessa vuokrat ylittyivät vajaa 50t € arvioidusta.

Perusopetuksessa vuokrat ylittyivät n. 150t € arvioidusta ja kirjaston vuokrat ylittyivät 71t €.

Eläinpuiston kausikortit lahjoitettiin kaikille oppilaille ja monitoimikeskukselle hankittiin polkupyöriä. Kartoitettiin etukäteen onko kausikortteille ja pyörille todellista tarvetta/käyttöä? Voisiko kunta kustantaa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen kattavan oppimisympäristön vuosittaisella kertakorvauksella ilman erillisiä kausikortteja? Miten eläinpuistoa hyödynnettäisiin tehokkaammin oppimisympäristönä ja myös muita kuin kunnan asukkaita palvellon, osana eläinpuiston toiminnan kehittämistä monipuoliseksi matkailu- ja oppimiskohteeksi?

Varhaiskasvatuksen lapsimäärä Ranualla näyttää vakiintuvan noin 150 lapseen. Henkilöstötarpeesta on tehty laskelmat vuosille 2023-2025. Henkilöstörakenteen muutokset ja toimien vakinaistamiset tehdään suunnitellusti vaiheittain vuonna 2030 voimaan tulevan henkilöstömitoitusvaatimuksen mukaisesti. Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitteluvuosien 2025-2026 suunnitelmat laaditaan varhaiskasvatuksen lapsiennusteen ja laaditun henkilöstötarvelaskelman mukaisiksi.

Monitoimikeskukseen hankituille polkupyörille on ollut käyttöä ja opettajilta pyöristä saatu palaute on ollut kiitettävää.

Eläinpuiston kausikortit hankittiin valtuuston päätöksellä ranualaisille lapsille ja nuorille opiskelua ja vapaa-aikaa tukemaan. Myös vuoden 2024 talousarvioon esitetään eläinpuiston kausikorttien hankkimista varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppilaille sekä perusopetuksen ja lukion opiskelijoille. Kausikortilla pääsee eläinpuistoon myös vapaa-aikana kouluajan ulkopuolella. Eläinpuiston hyödyntämistä oppimisympäristönä tehostetaan opettajien ja eläinpuiston edustajien yhteissuunnittelulla.

Tekninen lautakunta 26.9.2023 § 92

Miten kunta varautuu kaavateiden rapistumiseen ja parempaan talvikunnossapitoon tulevaisuudessa? Tarkastuslautakunta pyytää teknistä toimea huomioimaan veneilyn ja järvien käyttömahdollisuuden myös muualla, kuin pelkästään Simojärven alueella.

Tekninen lautakunta on vuonna 2021 kokouksessaan 17.03.2021 § 13 päättänyt kaavateiden korjausjärjestyksen. Kaavateiden peruskorjaukset ovat tällä hetkellä meneillään Peurantien, Porontien ja Vasantien alueella. Kyseiset korjaukset jatkuvat vuoteen 2025 saakka, jonka jälkeen työtä jatketaan muilla kaavateilla korjausjärjestyksen mukaisesti. Katujen talviauraukset on kilpailutettu vuodelle 2025 asti. Talviaurausten laatua tarkkaillaan jatkuvasti ja puutteista reklamoidaan urakoitsijaa. Useat reklamaatiot johtavat sopimuksen mukaisiin sanktioihin.

Tekninen osasto kehittää koko kunnan alueella luonto- ja retkeilymahdollisuuksia. Kunnalla on ylläpidettyä retkeilyrakenteita Simojärven lisäksi useilla muilla järvillä. Olemassa olevia retkeilykohteita kunnostetaan ja uusia rakennetaan todellisen tarpeen mukaan. Järvien virkistyskäyttöä tuetaan muun muassa lainaamalla kunnan omistamaa venekalustoa järvien hoitokalustukseen ja niittoon. Lisäksi kunta on mukana Peurajärven kunnostushankkeessa.

Kunnanhallitus/hallinto/elinkeinojen kehittäminen
Tarkastuslautakunnan mukaan kunnan toimintakertomuksessa esitetään arvion todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda sen mukaan esiin sellaiset seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäkymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta. Onko näitä arvioitu riittävästi?

Kuntalain 115 §:ssä säädetään kunnan toimintakertomuksen sisällöstä. Ranuan kunnan toimintakertomuksessa vuodelta 2022 annetaan tiedot kunnan toiminnan kehitymisestä ja tuloksellisuudesta, taloudellisesta tilanteesta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista seikoista. Kunnan toimintakertomuksessa on myön annettu tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Kirjanpitolaikunnan kuntajaoston ohjeen mukaisesti toimintakertomus on aloitettu kunnanjohtajan katsauksella.

Tarkastuslautakunta kysyy, että miten on varauduttu valtionosuusjärjestelmän muutoksiin.

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta tuli voimaan vuonna 2010. Edellisen kerran peruspalvelujen valtionosuuslainsäädäntöä muutettiin valtionosuuden määräytymisperusteiden osalta vuonna 2015. Vuoden 2023 alussa laki peruspalveluiden valtionosuuksista päivitettiin, kun hyvinvointialueet aloittivat ja sen myötä kuntien järjestämis- ja rahoitusvastuu sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palveluista päättyi. Tämä vaikutti kuntien valtionosuuksien kuntien valtionosuuksien määrään ja laskentaperusteisiin. Sote-tehtävien siirryttyä pois kunnilta suurin osa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta jaettavasta rahasta määräytyy alle 16-vuotiaiden ikäluokkien perusteella. Koska kunnilla on muutoksen jälkeen edelleen tärkeä rooli myös hyvinvoinnin ja

terveyden edistämistä sekä sosiaali- ja terveystenonjen ennaltaehkäisyssä, valtionosuusjärjestelmään lisättiin uutena kriteerinä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa. Toinen uusi kriteeri on asukasmäärän kasvuun perustuva lisä, jolla vastataan väestömäärän kasvun aiheuttamiin palvelutarpeeseen lisäyksiin.

Nykyisen hallituksen hallitusohjelmaan on kirjattu peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen. Kuntaministeri Ikonen on asettanut uudistuksen valmistelua varten valmisteluryhmän toimikaudelle 31.8.2023-31.12.2025. Uusi lainsäädäntö on tarkoitus saada voimaan vuoden 2026 alussa.

Ranuan kunnan viimeaikaiset kuntastrategiaan pohjautuvat investoinnit kohdistuvat siihen ikäluokkaan, josta kunta saa pääasiallisen valtionosuuden. Kunnalla on ns. valtionosuusriski, koska kunnan tuloista hieman yli 50 % tulee valtionosuuksista. Tätä riskiä voidaan pienentää mm. kasvattamalla kunnan veropohjaa.

Tarkastuslautakunnan mukaan kunnassa meneillään olevat investoinnit (investointibuumi) lisäävät kunnan velkataakkaa huomattaavasti. Tällä tulee olemaan vaikutusta kunnan talouteen.

Kunta investoi kuluvana vuonna ja seuraavana vuonna voimakkaasti kuntastrategian mukaisiin kohteisiin. Näitä ovat siis päiväkotij ja yläkoulu-lukio. Nämä ovat ns. tulevaisuusinvestointeja ja investoinnit kohdistuvat siihen ikäluokkaan, josta kunta saa pääasiallisen valtionosuuden. Investoinnit tukevat myös kunnan asukasluvun kehityksen tervehdyttämistä. Kunnan strategian mukaan kunnan asukasluvun väheneminen pysähtyy ja vuonna 2030 Ranualla on 3700 asukasta.

Tarkastuslautakunta kysyy, että miten kunta on varautunut siihen, että ikärakenteessa tapahtuu muutoksia ja väkimäärä laskee? Lapsia syntyy vähemmän ja ikäihmisten määrä kasvaa. Palvelujen kustannukset eivät vähene välttämättä samassa suhteessa kuin väki vähenee.

Ranuan kunnanvaltuusto hyväksyi uuden kuntastrategian kesäkuussa 2022. Strategiaa on lähdetty jalkauttamaan ja toteuttamaan konkreettisesti. Kuntastrategian pohjalta on laadittu uusi elinkeino-ohjelma ja kunnan ensimmäinen brändistrategia. Kunta on lähtenyt toteuttamaan kokoonsa nähden voimakkaasti kuntamarkkinointia. Kunnan alueella on käynnissä lähes 30 miljoonan euron rakentamisinvestoinnit. Ranualla on suunnitteilla useampia suurhankkeita, joista merkittävimpänä ehdottamasti Suhangon kaivos. Tulevaisuuden näkymät ovat siis hyvät ja kunnassa keskitytään voimakkaasti kunnan ja alueen elinvoiman kehittämiseen.

Totta on se, että Ranuan väkiluku on laskenut voimakkaasti ja varsinkin viimeisen 15 vuoden aikana. Orastavia merkkejä suunnanmuutokselle on nähtävissä. Kunta jatkaa sitkeästi työtä sen eteen, että kuntastrategiassa päätetty tavoite, vuonna 2030 Ranualla on 3700 asukasta, toteutuu.

Tarkastuslautakunta huomauttaa, että työhyvinvointikysely tulee tehdä vuosittain, kuten valtuusto on linjannut.

Vuonna 2022 työhyvinvointikyselyä ei toteutettu. Valtuusto linjasi 19.12.2022, että koko henkilöstöä koskevat pulssikyselyt toteutetaan suunnitelmakaudella vuosittain. Jatkossa henkilökunnalle tehdään kolme pulssikyselyä vuodessa. Kysely on työhyvinvointikyselyä kevyempi, mutta useammalla pulssikyselyllä/vuosi työnantaja saa paremman kuvan henkilökunnan työhyvinvoinnista.

Tarkastuslautakunnan mukaan määräaikaisten osuus on korkea ja tämä vaikuttaa työssäjaksamiseen merkittävästi. Mistä korkea määräaikaisten määrä johtuu? Tuetaanko henkilöstön työssäjaksamista tarpeeksi? Ovatko henkilöstöresurssit riittävät? Ovatko kunnan rekrytointiprosessit tehokkaita?

Kunnalla on määräaikaista henkilöstöä kausiluontoisissa, projekti- ja hankerahoitteisissa tehtävissä sekä oppisopimuksella. Kaikkiin opettajien virkoihin ei ole saatu päteviä hakijoita, joten on palkattu ei-päteviä opettajia määräaikasiin palvelusuhteisiin.

Henkilöstön työnhallintaa ja työssäjaksamista tuetaan selkeällä organisoitumisella ja tehtävänkuvilla sekä hyvällä johtamisella. Tehtävän kuvaukset vaativat päivittämistä. Lisäksi tulee tietoisesti vahvistaa yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta. Myös sijaisjärjestelyistä tulee sopia laajamittaisemmin. Työn ja vapaa-ajan yhdistämiskäytännöt ovat joustavat: käytössä on tehtävästä riippuen etätyö, työaikapankki ja liukuva työaika. Kunnalla on kattava työterveyshuoltosopimus. Lisäksi työssäjaksamista tuetaan ePassilla ja polkupyöräedulla, jotka ovatkin aktiivisessa käytössä. Työssäjaksamisen tukemiseksi tulee laatia yhteisiä ja osastokohtaisia perehdytysmateriaaleja. Sivistysosastolla tämä työ on jo aloitettu. Kunnassa suhtaudutaan myönteisesti osaamisen kehittämiseen. Osaamista tulee myös johtaa, kunnassa laaditaan osaamisen kehittämiseen ja ylläpitämiseen vuosisuunnitelmat osastottain vuodelle 2024.

Henkilöstöresurssit mitoittamaan palvelutarpeen ja/tai lainsäädännön mukaisiksi kaikilla osastoilla.

Rekrytoinnit tehdään pääsääntöisesti Kuntarekryn kautta. Työpaikkailmoittelun sisältöihin ja muotoihin on kiinnitetty huomioita. Lisäksi rekrytoinnin tueksi on otettu kilpailutettu mainostoimisto.

Tarkastuslautakunta katsoo, että kuntastrategian mittareissa olisi kehitettävää niin, että ne mittaisivat paremmin asetettuja päämääriä ja tavoitteita.

Mittareita pyritään kehittämään niin, että ne mittavat jatkossa paremmin strategisia päämääriä ja tavoitteita.

Tarkastuslautakunta katsoo, että kunta voisi järjestää enemmän avoimia keskustelutilaisuuksia ja työpajoja kaikille osallisuuden

vahvistamiseksi sekä julkisia valtuuston iltakouluja ajankohtaisten teemojen ympärille.

Osallisuuden vahvistamiseksi avoimien keskustelutilaisuuksien ja työpajojen käyttöä on hyvä lisätä.

Valtuuston iltakouluissa käsitellään yleensä sellaisia asioita, että ne on tarkoitettu vain viranhaltijoille ja valtuutetuille.

Tarkastuslautakunta kysyy, että onko uuden kunnan rooliin ja toimintoihin sote-ajassa valmistauduttu riittävästi.

Uuden kunnan rooliin on valmistauduttu syksystä 2021 saakka. Uuden kunnan tilanteessa kunnan ja alueen elinvoiman kehittämisen rooli korostuu.

Tarkastuslautakunnan mukaan yleishallinnossa sekä hallinto- ja ICT-palveluissa on nähtävissä huomattava talousarvion ylitys palveluiden oston osalta. Näkykö tässä hallintojohtajan puuttuminen.

Hallintojohtajan puuttuminen ei ole aiheuttanut kustannusten kasvua miltään osin.

Tarkastuslautakunta kysyy, että laitetaanko viranhaltijapäätökset nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Kunnan ohjeistuksena päätöksiä tekeville viranhaltijoille on, että päätökset laitetaan nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon kunnan nettisivuille.

Onko ICT-palveluratkaisuvaihtoehtoja selvitetty?

Vaihtoehtoja on selvitetty vuodesta 2021 lähtien. ICT-palvelujen tuottamistapa tuodaan kunnanhallituksen päätettäväksi syyskaudella 2023.

Tarkastuslautakunta kysyy, että osataanko kunnassa ennakoida riskejä, jotka vaarantavat kuntalaisten luottamusta avoimeen ja tasapuoliseen päätöksentekoon.

Ranuan kunnassa päätöksenteko on ollut ja on jatkossakin avointa ja tasapuolista. Tällä tavalla toimien ei vaaranneta kuntalaisten luottamusta päätöksentekoon ja päättäjiin.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota, että valtuuston valtuustokauden ajalla tekemät linjapäätökset ovat päätöksiä, joihin on syytä suhtautua niiden vaatimalla vakavuudella.

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja sen tekemiä päätöksiä noudatetaan tarkasti.

Tarkastuslautakunta katsoo, että uutta elinkeino-ohjelmaa tulee edistää ja sen toteutumista tulee seurata ja sen edistymistä raportoida aktiivisesti.

Uusi elinkeino-ohjelma hyväksyttiin valtuustossa 19.12.2022. Elinkeino-ohjelmassa päätettyjä asioita ja kirjauksia on lähdetty toteuttamaan aktiivisesti. Kunnanhallitukselle raportoidaan työn edistymisestä.

Tarkastuslautakunta huomattaa edelleen, että tiedottamisessa ja viestinnässä tulee kiinnittää huomiota myös muuhun kuin sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan tiedottamiseen. Tiedottaminen omilla nettisivuilla ja Kuriiri-lehdellä tulee huomioida jatkossa paremmin.

Ranuan kunnan tiedottaminen ja viestintä on ollut ammattimaista viestintäkoordinaattorin rekrytoimisen jälkeen. Kunnalla on viestintäsuunnitelma, jonka on hyväksynyt kunnanhallitus. Viestintäsuunnitelmaa on päivitetty viimeeksi huhtikuussa 2023. Kunnan tiedottamisesta ja viestintää hoidetaan jatkossakin hyväksytyn viestintäsuunnitelman ja kuntalain edellyttämällä tavalla. Kunnan nettisivut ja paikallislehti ovat olleet viestintäkanavina muiden ohella.

Tarkastuslautakunta kysyy, että olisiko Ranualla syytä paneutua kunnan oman ajantasaisen yritystietokannan rakentamiseen?

Business Ranua on selvittänyt erilaisten automaattisesti päivittyvien kuntien verkkopalveluissa julkaistavien yritysluetteloiden toimivuutta. Niiden ongelmana on, että saatavat tiedot ovat usein vanhentuneita ja niistä tuodaan yleensä vain uuden yrityksen tiedot. Tämän vuoksi verkkopalvelussa näkyisi yrityksiä, jotka ovat voineet vaihtaa paikkakuntaa, toimialaa, osoitteita tai jopa lopettaa toimintansa. Ajankuluessa yritystietokannan tiedot olisivat vanhentuneita ilman Business Ranuan jatkuvaa yritystietojen läpikäyntiä, tarkistamista ja ylläpitämistä. Olemme päätyneet ratkaisuun, jossa halukkaat yritykset voivat ilmoittaa tietonsa Ranua.fi sivustolta löytyvään yritysluetteloon. Samalla sivulla on lomake, jolla yritys voi ilmoittaa myös tietojensa muutoksesta. Tänä päivänä verkon hakukoneet tarjoavat huomattavasti paljon tarkempaa ja ajantasaisempia yritystietoja kuin mihin yksittäisen kunnan ylläpitämä yritysluettelo pystyy. Business Ranualla ei ole tiedossa, että ranualaiset yritykset kaipaisivat laajasti kunnan ylläpitämää yritysluettelo.

Tarkastuslautakunta toivoo, että laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ovat jatkossakin saatavilla Ranualla. Kunnan tulee tehdä aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen suuntaan. Perusturvatoimien tilinpäätös on käsitelty kunnanhallituksessa.

Ranuan kunta pitää tärkeänä, että kuntalaisille tärkeät sosiaali- ja terveysterveystoimet pysyvät jatkossa laadukkaina ja niiden saatavuus hyvällä tasolla Ranualla. Kunta tekee aktiivista yhteistyötä ja edunvalvontaa hyvinvointialueen suuntaan. Perusturvatoimien tilinpäätös on käsitelty valtuustossa 19.12.2022.

Tytäryhtiöt

Ranuan Vuokra-asunnot Oy 17.8.2023 § 16

Tarkastulautakunta toistaa toiveensa, että jatkossa tilinpäätösasiakirjassa on selkeästi esitetty myös valtuuston tytäryhteisölle asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuma. Hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarve on kunnassa kova ja vaikeuttaa muuttoliikkeen myönteistä kehittymistä ja kunnassa asuvien asumisviihtyvyyttä.

Hallitus päätti merkitä asian tiedoksi ja huomioida lausunnossa mainitut asiat.

Ranuan Seudun Matkailu Oy 2.10.2023 § 70

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022 sisältää Ranuan Seudun Matkailu Oy:lle osoitetut kysymykset:

1. Miten Ranuan Seudun Matkailu on mahdollistanut eläinpuiston alueen tonttien ja liiketoimintamahdollisuuksien tarjoamista muille yrittäjille ja alihankkijoille?
2. Onko digitaaliseen myynti- ja markkinointityöhön panostettu ja miten?
3. Miten eläinpuiston kiinnostavuutta on lisätty?

Ranuan Seudun Matkailu Oy on ylläpitänyt Ranua Finland yhteismarkkinointiverkostoa, minkä avulla mukana olevat yhteistyökumppanit ovat olleet automaattisesti mukana RSM Oy:n tekemässä myynti- ja markkinointityössä Suomessa ja maailmalla. RSM Oy on käynyt keskusteluja yrittäjien kanssa, jotka ovat olleet halukkaita aloittamaan yhteistyön RSM Oy:n kanssa, antaen ohjeita mm. palvelujen tuotteistamisen tekemiseen, jotta myynti voitaisiin aloittaa. Ranua Finland on järjestänyt yhteisiä kokoontumisia mukana oleville yrityksille sekä avoimia tutustumistilaisuuksia vuoropuhelun järjestämiseksi. RSM Oy:n edustajat ovat tuoneet esille Ranuan tarjoamia mahdollisuuksia yrittäjille erilaisissa foorumeissa mm. matkailualalla. RSM Oy on mukana Ranuan kunnan kaavoitukseen ja reititykseen liittyvässä hankkeessa, minkä tarkoituksena on edistää tonttien ja liiketoimintamahdollisuuksien tarjoamista muille yrittäjille ja alihankkijoille. Ranuan Infra vastaa MurrMurr-linnan tyhjen liiketilojen vuokrauksesta, joista myös RSM Oy kertoo aktiivisesti kiinnostuneille toimijoille.

Suurin osa markkinoinnista on digitaalista markkinointia ja se toteutetaan pääsääntöisesti Metan ja Googlen kanavissa. Käytössä on myös sähköinen uutiskirje, YouTube, verkkosivut ja somekanavista Metan kanavat ja Pinterest.

Digimarkkinoinnissa kamppanjoiden ohjaus on verkkosivuilla ja/tai verkkokauppaan, eli myyntiä ohjataan omiin myyntikanaviin. Markkinointikampanjoissa seurataan verkkokauppaan siirtymistä mainoksista, linkin klikkaamisia, euromääräistä kulutusta, näyttökertoja sekä kampanjoille erikseen asetettuja tavoitteita. Verkkokaupan kautta myydään sekä majoituksia että eläinpuistonlippuja. Verkkokaupan kappalemääräisiä ostoja ja ostojen euromääriä seurataan kuukausitasolla, ja lisäksi seurataan digikampanjoiden onnistumisia.

Digimarkkinoinnin avulla tavoitetaan meille tärkeät ja meitä kiinnostavat kohderyhmät kustannustehokkaasti sekä Suomessa että kansainvälisesti, mukaan lukien matkanjärjestäjät. Tulevaisuudessa digitaalisia työkaluja tullaan hyödyntämään myös mm. eläinpuistokokemuksen yhteydessä sekä palveluiden myynnissä majoittuville asiakkaille.

Puiston alueelle on lisätty puistokävijöitä aktivoivia elementtejä ja parannettu yleisoreittejä. Eläimistä, ympäristöstä ja eläinpuistoon liittyvistä asioista viestitään säännöllisesti ja eläinpuiston sivujen sisältöjä nettisivuilla kehitetään jatkuvasti. Puistossa pidetään ruokintänäytöksiä etukäteen valittuina ajankohtina, ja alueella on tehty linnunpönttöalue infotauluineen ja pian valmistuu metsäpeura-alueen infotaulut, joissa kerrotaan Metsäpeuroista ja MetsäpeuraLIFE hankkeesta.

Juhlavuoden tapahtumista suurin osa on erityisesti eläinpuiston eläimiin liittyviä, mm. jääkarhupäivä, saukkopäivä, ötökkäpäivä ja hirvieläinpäivä, jolloin on järjestetty erilaisia luentoja, tietovisoja, ruokintänäytöksiä ja tehtävärasteja.

Eläinten kuvia käytetään myös markkinoinnissa erikseen valituissa kampanjoissa, ja viestinnässä tuodaan esille suojele- ja tutkimustyötä, sekä muita eläinpuiston ydintehtäviä.

Puiston infran saattaminen nykyaikaiselle tasolle on alkanut ja jatkuu edelleen (aitausten ilmeen parantaminen ja peruskorjaukset, opasteet, toiminnallisuus/pelillisuus puistossa).

Suunnitelmissa on myös uuden eläinlajin tuominen puistoon ja kotieläinpuiston saaminen ympärivuotiseksi.

Tavoitteena on myös kehittää EAZA-yhteistyötä ja lajien suojeletoimintaa edelleen (esim. suojelehankeet, ympäristökasvatus, suojeleohjelmien eläinlajit, tutkimushankkeet) sekä hoiva-eläintoiminnan palauttaminen.

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle hyväksyttäväksi hallintokunnilta ja tytäryhtiöiltä saadut vastaukset tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen huomioihin.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
kunnanjohtaja Tuomas Aikkila
puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi